

משנת השמיטה לשנת הקהל

תרגום מאידיש ממכתב כ"ק אדמו"ר
מלך המשיח שליט"א לערב ראש השנה
דשנת הקהל. המכתב בשלימותו, כולל
מראי מקומות, נדפס בלקו"ש חלק לד

צמ' 322

ב"ה, מוצאי שבת-קודש פ' נצבים-וילך
כ"ה אלול,
שבת סליחות, ה'תשמ"ז
שנה השביעית, שבת להוי'
ברוקלין נ.י.

אל בני ובנות ישראל בכל מקום שהם
ה' עליהם יחיו

שלום וברכה!

כהמשך למכתב מיום ערב שבת-קודש ח"י אלול, שבו דובר
על חשבון-צדק של חודש אלול - ועם כניסתנו לשבוע של ראש-
השנה - הרי עתה הזמן המתאים להתבונן בעניני ראש השנה, כפי
שהם קשורים עם החשבון ועם מסקנותיו.

ובמיוחד כיוון שהחשבון-צדק של חודש אלול, הרי נוסף על
כך שהוא לשם השלמת העבר, הרי הוא גם, לשם העתיד, כדי
שעבודת ה' של ראש-השנה, ושל השנה הבאה בכלל, תהיה
בשלימות המלאה.

● ● ●

בקשר לראש-השנה - החג של "יום הולדת" העולם ("זה היום
תחילת מעשיך") - ידועה השאלה: היום הראשון של מעשה
בראשית היה הרי יום כ"ה באלול - ומדוע נקבע ראש השנה ליום
א' תשרי, יום הששי של מעשה בראשית?

הסבר לכך ניתן בתורה, שהוא "תורה אור": כיון שעם בריאת
האדם הושלמה לגמרי כל הבריאה - הרי יום בריאתו של האדם
הוא יום בריאת המציאות כולה כיחידה אחת בשלימותה, במיוחד
כיוון שהאדם הוא הנברא השלם ביחס לכל הנבראים.

ליתר פירוט בכל האמור:

ביום ראשון לבריאה, הראשון בשבעת ימי בראשית, אז -

פּוֹתַחֲיִן נְדַבֵּר מַלְכוּת

"בראשית ברא אלוקים את השמים ואת הארץ", כפי שחז"ל
מפרשים פסוק זה שביום הראשון נברא הכל ("את השמים -
לרבות תולדותיהם, ואת הארץ - לרבות תולדותי") דבר המבטא
את גדלות הקב"ה, כאמור: "מה רבו מעשיך, ה'", "מה גדלו
מעשיך, ה'".

יתר על כן: דווקא ביום הראשון של מעשה בראשית היה
הענין של "ברא", בריאה יש מאין, לעומת זה בימים שלאחר מכן
העניק הקב"ה לנבראים את צורתם (במובן הרחב של "צורה" -
יצירה), ועיצוב מוגמר (עשיה, מלשון: "תיקון") לכל נברא ביומו
הקבוע, כמוסבר על-ידי מפרשי התורה.

והרי בענין זה של בריאה יש מאין בא לידי ביטוי כוחו הבלעדי
של הקב"ה, אשר רק הוא, יתברך, יכול לברוא יש מאין,
אבל לאחר כל זה - תכלית השלמות של הבריאה הושגה על-
ידי האדם "ויברא אלוקים את האדם גוי".

● ● ●

הסבר הדבר:

החידוש של היום השישי למעשה בראשית הוא שביום זה
הכתיר אדם הראשון את הקב"ה למלך, ודרש והשפיע שכל
הבריאה תכיר ותקבל על עצמה את מלכותו של בורא העולם, על
ידי קריאתו: "בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו", ואז
- "ה' מלך גאות לבש".

ככך מתבטא הבדל יסודי בין היום הראשון למעשה בראשית
(כ"ה אלול) לבין ראש-השנה (היום הששי למעשה בראשית):

בראשית הבריאה באה לידי ביטוי גדולתו של הקב"ה בענין
של ריבוי, הכמות המרובה של הנבראים שנבראו אז, "מה רבו
מעשיך" ו"מה גדלו מעשיך", כאמור; ואילו אדם הראשון,
בהכתירו את הקב"ה למלך על כל פרטי הבריאה, חידש את
הנקודה של מלכות ה', ושל אחדות, משמעות המושג "הכתרת

בכללותו, הם "ברשות אדון הכל".

כיון שההכרה היא של כל יחיד לעצמו, והרי "אין דיעותיהן שוות", ובמיוחד כשהדבר אמור ביחס לשדה וכו' הפרט של האדם, יש בה פרטים רבים והבדלים. אין ההכרה זהה ואחידה בכל.

לעומתה במצות הקהל היא להיפך: תוכנה של "הקהל" הוא - אחדות: מקהילים את כל העם, האנשים והנשים והטף, בקהל אחד. גם פרשיות התורה נקראות לפני כל ישראל במגמה להשפיע על כל השומעים את אותה הנקודה: "ליראה את ה'", וכפי שהרמב"ם מסביר שאפילו אלה שאינם מבינים את הקריאה של "הקהל" - חייבין להכין לבם ולהקשיב אונם לשמוע באימה ויראה כו' כיום שניתנה בו בסיני כו' בכונה גדולה יתירה כו' ויראה עצמו כאילו עתה נצטוו בה ומפי הגבורה שומעה". כלומר, העיקר אינו ההבנה בשכל של הפרטים וכו', כי אם כוונת הלב ואימה ויראה ע"י שמיעת הקריאה, "כאילו עתה נצטוו בה ומפי הגבורה שומעה", כאשר כל ישראל, למן ה"חכמים גדולים" ועד ל"אינן מכירין", הם כאיש אחד בלב אחד, כפי שהי' במתן תורה.

לפי זה גם יובן מדוע קריאת התורה במעמד "הקהל" היתה דוקא על-ידי המלך. לכאורה, לימוד תורה הוא דבר השייך לסנהדרין, אבל מאחר שמטרת קריאת התורה בה"קהל" היא "ליראה את ה'", דבר המאחד את כל בני ישראל, נעשה הדבר דוקא על-ידי המלך ש"אימתו עליך", הוא זה שמעורר את הרגש של "אימה ויראה" המבטל את ה"אני" ואת המציאות הנפרדת של השומעים, והמלך הרי הוא "לב כל קהל ישראל".

ויהי רצון שכל האפשרויות והכוחות הבלתי רגילים שהזמן והימים האלה מביאים אתם ינוצלו במדה המלאה ביותר, ובמיוחד כיוון שמתקיים בכל אחד ואחת: "פנה אלי והנני, תנה עוזך לעבדך".

וכל זה יוסף ודאי בכתיבה וחתומה טובה לשנה החדשה ככל הדרוש ויותר, מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה - חלק בדרך הטבע אבל באופן של גדלות - "כי גדול אתה" (משום שהרי הקב"ה גדול, וכן ו"עושה" - את החלק שלמעלה מן הטבע, בדרך נס - "נפלאות אתה",

הדרוש לעצמו ובשביל בני ביתו, בתוך כלל אחינו בני ישראל - שליט"א.

ויהי רצון, שכל אחד ואחת יעשו את ההכנות המתאימות לשנה החדשה, כולל גם - ההכנות לשנת הקהל,

- שכן למרות שמצות "הקהל" כפשוטה קשורה בזמן שבית המקדש קיים, הרי ידוע שהענינים שתלויים בבית המקדש, בקרבנות ודומיהם, הרי במובנם הרוחני הם אקטואליים בכל עת -

על-ידי כך שכל אחת ואחת יקהיל אנשים ונשים וטף שהוא יכול להגיע אליהם, שיש להם קשר אליו, לעורר אותם "ליראה את ה'", עד שהדבר ישפיע עליהם "כל הימים" באופן "כאילו נצטוו בה מפי הגבורה".

המלך" היא - השלטה מוחלטת של המלך, כפי הביטוי הידוע: "הוא הכל", עד שלא נברים הבדלים שבהם שונה איש מרעהו, משום שקיים רק דבר אחד: המלך,

ומשום כך אומרים על ראש השנה, יום בריאת האדם: "זה היום תחלת מעשיך", שכן בכך מתבטאת שלימות הבריאה, שבכל ריבוי פרטי הבריאה תוחדר הנקודה של מלכות ה' כנקודה אחת ואחידה, קבלת ה' כמלך.

דבר זה קשור עם יחודו של האדם, כפי שהכתוב אומר: "הן האדם ה' כאחד ממנו" - "אדם" על שם "אדמה לעליון" עד שנשמתו (בשלימותה) נקראת בשם "יחידה", משום שהיא מאוחדת עם "יחידו של עולם" (וכן - "יחידה ליחדך"), ולפיכך מתגלית האחדות דווקא על-ידי האדם, המכתיר את הקב"ה כמלך ישראל ("תמליכוני עליכם") וכמלך העולם ("מלך על העולם כולו").

שתי הנקודות הנזכרות, נקודת הריבוי של תחילת הבריאה ונקודת האחדות של גמר הבריאה (יום בריאת האדם), נמצאות גם ב"עולם קטן - זה האדם", ויתר על כן - הדבר מצוי גם בחיי יום יום:

כאשר אדם מתעורר משנתו רואה הוא עולם גדול, עם פרטים רבים. לאחר מכן, במשך כל היום, הוא עוסק בענינים מסוגים שונים, שבכולם הוא עובד את ה', "כל מעשיך לשם שמים", ו"בכל דרכיך דעהו", איש איש לפי סדר חייו.

בשעה שהוא מגיע לסיום היום, לפני שהוא נרדם, הוא עושה סיכום ו"סך הכל" של כל היום ככל שהדבר קשור אליו, והוא לוקח את הפנימיות וההחיוניות של הכל ("רוחני") ומסרן לה' בפקדון, כנקודה אחת. דבר זה בא לידי ביטוי בנקודה אחת ויחידה: "בידך אפקיד רוחי", כאשר הוא עושה את כל יומו על כל אשר עשה במהלכו, לפקדון ומפקידו בידי הקב"ה.

שתי הנקודות האמורות מודגשות יותר בשנה זו, שנת השמיטה, ובמיוחד בסיומה, המוליך ומכין לקראת השנה הבאה, שנת הקהל, כאשר "מקץ שבע שנים גו' הקהל את העם גו'".

היעד של שתי מצוות, הן של שמיטה והן של הקהל, הוא לגלות ולהביע את מלכות הקב"ה:

פרטי המצוות של שמיטה - הן האיסור לעסוק בעבודת האדמה ("שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור") והן העובדה שהפירות הגדלים בשנת השמיטה הן הפקר לכל - מוכיחים כי "הכל ברשות אדון הכל", שהקב"ה הוא האדון של השדה וכו' שלו (של האדם) והאדון של כל אשר בעולם. כך גם מצות הקהל באה - "למען (להביא) ישמעו . . ויראו את ה' אלוהיכם".

ברם, קיים שוני עיקרי ביניהן:

הציווי של מצוות שמיטה מופנה לכל יחיד בנפרד: "שש שנים תזרע שדך גו', ובשנה השביעית שבת שבתון . . שדך לא תזרע גו'". כל יחיד חייב להיות חדור הכרה שהשדה הפרטי שלו, ורכושו

ודבר זה יחיש עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה על-
ידי משיח צדקנו, שאז יקיימו את מצות הקהל (ברוחניות ובעיקר)
כפשוטו ממש,

ויקויים היעוד, "קהל גדול ישובו הנה" אל בית המקדש
השלישי, "מקדש אדני-י כוננו ידיך", וישמעו את קריאת הפרשיות
בתורה מפי המלך המשיח, בגאולה האמיתית והשלימה, ובמהרה
בימינו ממש.

בכבוד ובברכה להצלחה רבה בכל האמור
ולשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה
בגשמיות וברוחניות וברוחניות ובגשמיות גם יחד
מנחם שניאורסאהן